

31990L0618

29.11.1990

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

L 330/44

SMERNICA RADY

z 8. novembra 1990,

ktorou sa mení a dopĺňa smernica 73/239/EHS a smernica 88/357/EHS o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa priameho poistenia s výnimkou životného poistenia, najmä pokiaľ ide o poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel

(90/618/EHS)

RADA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

uľahčenie účinného vykonávania slobody poskytovať služby a o zmene a doplnení smernice 73/239/EHS ^(?) (ďalej len „druhá smernica“);

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva, najmä na jej článok 57 ods. 2 a článok 66,

keďže smernica 88/357/EHS uľahčila poisťovníam, ktoré majú teraz ústredie v spoločenstve, aby mohli poskytovať služby v členských štátoch, a tak umožniť poistencom využívať služby nielen tých poisťovní, ktoré pôsobia v ich vlastnej krajine, ale tiež služby poisťovateľov, ktorí majú svoje ústredie v spoločenstve a pôsobia v iných členských štátoch;

so zreteľom na návrh Komisie ⁽¹⁾,

keďže rozsah ustanovení smernice 88/357/EHS konkrétne tých, ktoré sa týkajú slobody poskytovania služieb, vylučujúce určité riziká, na ktoré sa uplatňovanie niektorých ustanovení preukázalo ako nevhodné v danom stupni špecifických pravidiel prijatých orgánmi členských štátov, vzhľadom na charakter a spoločenské dôsledky takých ustanovení; keďže sa tieto výnimky opätovne preskúmali po tom, ako bola daná smernica implementovaná na určité obdobie;

v spolupráci s Európskym parlamentom ⁽²⁾,

keďže jedna z výnimiek týkajúca sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel okrem zodpovednosti prepravcu;

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽³⁾,

keďže však, keď bola vyššie uvedená smernica prijatá, Komisia prisľúbila predložiť Rade, čo možno najskôr, návrh ohľadom slobody poskytovania služieb v oblasti poistenia občianskoprávnej zodpovednosti, pokiaľ ide o prevádzku motorového vozidla (iné než zodpovednosť prepravcu);

keďže v záujme rozvoja vnútorného poisťovacieho trhu Rada prijala dňa 24. júla 1973 smernicu 73/239/EHS o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení vzťahujúcich sa na začatie a vykonávanie priameho poistenia s výnimkou životného poistenia ⁽⁴⁾ (ďalej len „prvá smernica“) a dňa 22. júna 1988 smernicu 88/357/EHS o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa priameho poistenia s výnimkou životného poistenia, na

keďže podľa ustanovení uvedenej smernice týkajúcich sa povinného poistenia, je vhodné zabezpečiť možnosť riešenia veľkého rizika, v rámci významu článku 5 uvedenej smernice pre poistenie zodpovednosti uvedenej triedy motorových vozidiel;

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 65, 15.3.1989, s. 6 a

Ú. v. ES C 180, 20.7.1990, s. 6.

⁽²⁾ Ú. v. ES C 68, 19.3.1990, s. 85, a rozhodnutie zo dňa 10. októbra 1990 (dosiaľ neuverejnené v úradnom vestníku).

⁽³⁾ Ú. v. ES C 194, 31.7.1989, s. 3.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 228, 16.8.1973, s. 3.

⁽⁵⁾ Ú. v. ES L 172, 4.7.1988, s. 1.

keďže riešenie veľkého rizika by sa malo predpokladať tiež u poistenia pokrývajúceho poškodenie alebo stratu pozemného motorového vozidla a pozemných vozidiel iných než motorové vozidlá;

keďže smernica 88/357/EHS stanovuje, že riziká, ktoré môžu byť pokryté prostredníctvom spoločného poistenia v rámci spoločenstva v zmysle smernice Rady 78/473/EHS z 30. mája 1978 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa spolupoistenia v rámci spoločenstva⁽¹⁾ mali byť veľkým rizikom, ako je definované v smernici 88/357/EHS, pretože podľa súčasnej smernice bude mať zahrnutie poistenia tried motorových vozidiel v definícii veľkého rizika smernice 88/357/EHS za následok zahrnutie tých tried do zoznamu tried, ktoré môžu byť pokryté prostredníctvom spoločného poistenia v rámci spoločenstva;

keďže smernica Rady 72/166/EHS z 24. apríla 1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti⁽²⁾, naposledy zmenená a doplnená smernicou 90/232/EHS⁽³⁾, vypracovanou na základe systému zelenej karty a dohodách medzi národnými kancelármi poisťovateľov motorových vozidiel, aby bolo možné zrušiť kontroly zelených kariet;

keďže je však žiaduce, aby sa vytvorili členským štátom prechodné podmienky pre postupné zavádzanie špecifických ustanovení tejto smernice ohľadom riešenia veľkého rizika pre uvedené poistné triedy vrátane prípadov, kde sú riziká pokryté spoločným poistením;

keďže, aby sa zabezpečilo trvalé správne fungovanie systému zelenej karty a dohôd medzi národnými kancelármi poisťovateľov motorových vozidiel, je vhodné požadovať od poisťovní, ktoré zabezpečujú poistenie motorových vozidiel v členskom štáte na základe ustanovenia o službách, aby sa zapojili a spolupodielali na financovaní výboru toho členského štátu;

keďže smernica Rady 84/5/EHS zo dňa 30. decembra 1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel⁽⁴⁾, naposledy zmenená a doplnená smernicou 90/232/EHS, požaduje od členských štátov, aby založili alebo

splnomocnili orgán (záručný fond), s úlohou poskytovať náhradu škody obetiam nehôd zapríčinených nepoistenými alebo neidentifikovanými vozidlami;

keďže je tiež vhodné požiadať poisťovne poskytujúce poistenie motorových vozidiel v členskom štáte na základe ustanovenia o službách, aby sa zapojili a spolupodielali na financovaní záručného fondu založeného v tomto členskom štáte;

keďže pravidlá platné v niektorých členských štátoch ohľadom krytia väčších rizík platia pre všetky spoločnosti pokrývajúce riziká prostredníctvom tam pôsobiaco zriadenia; keďže účelom týchto pravidiel je zabezpečiť, aby povinná povaha poistenia motorových vozidiel bola vyvážená možnosťou pre motoristov takého poistenie získať; keďže členským štátom by malo byť povolené uplatňovať tieto pravidlá na spoločnosti poskytujúce služby na ich územiach do tej miery, že pravidlá sú oprávnené vo verejnom záujme a nepresahujú mieru, ktorá je nevyhnutná na dosiahnutie vyššie uvedeného cieľa;

keďže v oblasti poistenia motorových vozidiel sa ochrana záujmov osôb, ktoré utrpeli škodu a ktoré môžu uplatňovať nároky, sa v skutočnosti dotýka všetkého a všetkých, a preto je vhodné, aby sa zabezpečilo, aby tieto osoby neboli poškodené alebo sa nedostali do väčších ťažkostí v prípadoch, keď poisťovateľ motorového vozidla prevádzkuje činnosť na základe ustanovenia o službách skôr než prostredníctvom spoločnosti; keďže na tento účel a vtedy, keď záujmy týchto osôb nie sú dostatočne zabezpečené pravidlami, ktoré platia pre poskytovateľa služieb v členskom štáte, v ktorom pôsobí, musí byť zabezpečené, aby členský štát poskytujúci služby požadoval od poisťovne, aby vymenovala zástupcu, či už občana s trvalým pobytom, alebo právnickú osobu pôsobiacu na jeho území, ktorý bude zhromažďovať všetky potrebné informácie v súvislosti s nárokmi a bude mať dostatočné právomoci na zastupovanie spoločnosti vo vzťahu k osobám, ktoré utrpeli škodu a môžu uplatňovať nároky vrátane platby takých nárokov a ktorý bude zastupovať svoju spoločnosť, v prípade potreby, aj pred súdom a orgánmi tohto členského štátu v súvislosti s uplatňovanými nárokmi;

keďže od tohto zástupcu sa môže tiež požadovať, aby zastupoval svoju spoločnosť pred príslušnými orgánmi členského štátu poskytujúceho služby, ktoré sa týkajú kontroly existencie a platnosti postupov poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel;

keďže je potrebné prijať ustanovenie pre flexibilný postup, aby bolo možné hodnotiť reciprocitu s tretími krajinami na základe spoločenstva; keďže cieľom tohto postupu nie je uzavrieť finančné trhy spoločenstva, ale skôr, na základe úmyslu spoločenstva udržať svoje finančné trhy otvorené pre zvyšok sveta, zvýšiť liberalizáciu globálnych finančných trhov v tretích krajinách;

(1) Ú. v. ES L 151, 7.6.1978, s. 25.

(2) Ú. v. ES L 103, 2.5.1972, s. 1.

(3) Ú. v. ES L 129, 19.5.1990, s. 33.

(4) Ú. v. ES L 8, 11.1.1984, s. 17.

keďže na tento účel táto smernica zabezpečuje postupy pre rokovania s tretími krajinami a ako posledným dôvodom je možnosť uskutočniť opatrenia zahrňujúce odklad schválenia nových aplikácií alebo obmedzenia nových schválení,

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Na účely tejto smernice:

- a) „vozidlo“ znamená vozidlo, ako je definované v článku 1 ods. 1 smernice 72/166/EHS;
- b) „kancelária“ znamená národnú kanceláriu poisťovateľov, ako je definovaná v článku 1 ods. 3 smernice 72/166/EHS;
- c) „garančný fond“ znamená orgán uvedený v článku 1 ods. 4 smernice 84/5/EHS;
- d) „materský podnik“ znamená materský podnik, ako je definovaný v článkoch 1 a 2 smernice 83/349/EHS⁽¹⁾;
- e) „dcérsky podnik“ znamená dcérsky podnik spoločnosti, ako je definovaný v článkoch 1 a 2 smernice 83/349/EHS; každý dcérsky podnik dcérskeho podniku sa tiež považuje za dcérsky podnik materského podniku, ktorý je na čele tých podnikov.

Článok 2

V článku 5 písm. d) smernice 73/239/EHS sa slová „riziká zaradené do odvetví 8, 9, 13 a 16 písmena A prílohy“ v prvom odseku bodu iii) nahrádzajú týmito slovami:

„riziká zaradené do odvetví 3, 8, 9, 10, 13 a 16 písmena A prílohy“.

Článok 3

1. Nadpis hlavy III smernice 73/239/EHS znie:

„HLAVA III A

Pravidlá platné pre agentúry alebo dcérske podniky usadené v rámci spoločenstva a patriace poisťovníam, ktorých ústredia sa nachádzajú mimo spoločenstva.“

2. Nasledujúci nadpis sa vkladá za článok 29 smernice 73/239/EHS:

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 193, 18.7.1983, s. 1.

„HLAVA III B

Pravidlá platné pre dcérske podniky materských podnikov, ktoré sa spravujú právnymi predpismi tretej krajiny, a pre nadobúdanie podielov takými materskými podnikmi.“

Článok 4

V hlave III B smernice 73/239/EHS sa dopĺňajú články 29a a 29b.

„Článok 29a

Príslušné orgány členských štátov informujú Komisiu:

- a) o akomkoľvek povolení priameho alebo nepriameho dcérskeho podniku, jedného alebo viacerých materských podnikov, ktoré sa spravujú právnymi predpismi tretej krajiny. Komisia informuje Výbor pre poistenie zriadený Radou na návrh Komisie;
- b) kedykoľvek taký materský podnik nadobudne podiel v poisťovni spoločenstva, stane sa táto jeho dcérským podnikom. Komisia informuje Výbor pre poistenie zriadený Radou na návrh Komisie.

Keď je udelené povolenie priamemu alebo nepriamemu dcérskemu podniku jedného alebo viacerých materských podnikov, ktoré sa spravujú právnymi predpismi tretích krajín, je potrebné špecifikovať štruktúru skupiny v oznámení, ktoré príslušné orgány zašlú Komisii.

Článok 29b

1. Členské štáty informujú Komisiu o všeobecných ťažkostiach, s ktorými sa stretli ich poisťovne pri ich usadzovaní alebo vykonávaní svojich činností v tretej krajine.

2. Na začiatku najneskôr do šiestich mesiacov pred začiatkom uplatňovania tejto smernice, a potom pravidelne, Komisia vypracuje správu, v ktorej zhodnotí zaobchádzanie s poisťovníami spoločenstva v tretích krajinách podľa odsekov 3 a 4, pokiaľ ide o založenie a vykonávanie poisťovacích činností a nadobúdanie podielov v poisťovniach tretej krajiny. Komisia predloží tieto správy Rade spolu s príslušnými návrhmi.

3. Kedykoľvek sa bude Komisia domnievať, buď na základe správ uvedených v odseku 2, alebo na základe iných informácií, že tretia krajina neumožňuje poisťovníam spoločenstva účinný prístup na trh porovnateľný s tým, ktorý umožňuje spoločenstvo poisťovníam z tej tretej krajiny, môže Komisia

predložiť návrhy Rade na rokovanie v danej záležitosti s cieľom získať porovnateľné konkurenčné príležitosti pre poisťovne. Rada rozhodne kvalifikovanou väčšinou.

4. Kedykoľvek sa bude Komisia domnievať, buď na základe správ uvedených v odseku 2, alebo na základe iných informácií, že voči poisťovníam spoločenstva v tretej krajine sa neuplatňuje taký prístup, ktorý by im umožňoval rovnaké konkurenčné príležitosti, ako sú dostupné domácim poisťovníam a že podmienky účinného prístupu na trh nie sú splnené, Komisia môže podnieť rokovania na vyriešenie situácie.

Za okolností popísaných v prvom pododseku môže byť tiež kedykoľvek rozhodnuté, okrem začatia rokovaní, v súlade s postupom uvedeným v právnom akte o zriadení Výboru pre poistenie uvedeným v článku 29a, že príslušné orgány členských štátov musia obmedziť alebo zrušiť svoje rozhodnutia:

- ohľadom žiadostí nevybavených v čase prijatia rozhodnutia alebo budúcich žiadostí na schválenie a
- ohľadom nadobúdania podielov priamymi alebo nepriamymi materskými podnikmi, ktoré sa spravujú právnymi predpismi príslušnej tretej krajiny.

Doba trvania uvedených opatrení nemôže presahovať tri mesiace.

Pred uplynutím tejto trojmesačnej lehoty a so zreteľom na výsledky rokovaní môže Rada na základe návrhu Komisie rozhodnúť kvalifikovanou väčšinou o tom, či sa budú opatrenia naďalej uplatňovať.

Také obmedzenia alebo zrušenia sa nemôžu uplatňovať na vytvorenie dcérskych podnikov poisťovníami alebo ich dcérskymi podnikmi riadne schválenými v spoločenstve, alebo na nadobúdanie podielov v poisťovníach spoločenstva takými spoločnosťami alebo dcérskymi spoločnosťami.

5. Ak sa Komisia domnieva, že nastala jedna zo situácií uvedených v odsekoch 3 a 4, členské štáty ju na jej žiadosť informujú:

- a) o všetkých žiadostiach na schválenie priameho alebo nepriameho dcérskeho podniku, ktorého jeden alebo viacero materských podnikov sa spravuje právnymi predpismi príslušnej tretej krajiny;
- b) o všetkých zámeroch takeého podniku nadobudnúť podiel v poisťovni spoločenstva takým spôsobom, aby sa táto stala jeho dcérskym podnikom.

Táto povinnosť poskytovať informácie zanikne vtedy, keď sa uzavrie dohoda s treťou krajinou uvedená v odsekoch 3 alebo 4, alebo keď prestanú platiť opatrenia uvedené v druhom a treťom pododseku odseku 4.

6. Opatrenia prijaté podľa tohto článku musia byť v súlade s povinnosťami spoločenstva podľa dvojstranných alebo mnohostranných medzinárodných dohôd, ktorými sa spravuje začatie a vykonávanie činnosti poisťovní.“

Článok 5

Druhá a tretia zarážka v druhom odseku článku 12 ods. 2 smernice 88/357/EHS sa týmto vypúšťajú.

Článok 6

Týmto sa v hlave III smernice 88/357/EHS dopĺňa nový článok:

„Článok 12a

1. Tento článok sa uplatní, ak poisťovňa prostredníctvom prevádzkarne pôsobiacej v členskom štáte pokrýva iné riziko než zodpovednosť prepravcu, zatriedené do odvetvia 10 písmena A prílohy smernice 73/239/EHS, ktorý pôsobí v inom členskom štáte.

2. Členský štát poskytovania služieb požaduje od spoločnosti, aby sa stala členom a podieľala sa na financovaní jeho národnej kancelárie a jeho národného garančného fondu.

Od spoločnosti sa však nesmie požadovať iná platba alebo iný príspevok kancelárii alebo fondu členského štátu poskytovania služieb, pokiaľ ide o riziká pokryté v rámci poskytovania služieb, ako tie, ktoré boli vypočítané na takom istom základe ako pre podniky pokrývajúce riziká iné než zodpovednosť prepravcu, v odvetví 10, prostredníctvom prevádzkarne pôsobiacej v tom členskom štáte, s odkazom sa na jeho príjem z poistného z daného odvetvia v tom členskom štáte alebo množstva rizík pokrytých v tej triede.

3. Táto smernica nebráni tomu, aby sa od poisťovne poskytujúcej služby požadovalo dodržiavať právne predpisy platné v členskom štáte poskytovania služieb týkajúce sa krytia zvýšených rizík do tej miery, ako platia pre usadené podniky.

4. Členský štát poskytovania služieb požaduje od poisťovne, aby zaistila, že osoby uplatňujúce si nároky vzniknuté z udalostí, ktoré sa stali na jeho území, nebudú znevýhodnené v dôsledku skutočnosti, že poisťovňa pokrýva iné riziko než zodpovednosť prepravcu v odvetví 10 v rámci poskytovania služieb, a nie prostredníctvom prevádzkarne pôsobiacej v tom štáte.

Na tento účel členský štát poskytovania služieb požaduje od spoločnosti, aby vymenovala svojho zástupcu, ktorý má bydlisko alebo je usadený na jeho území, ktorý bude zhromažďovať všetky potrebné údaje v súvislosti s uplatňovanými nárokmi a ktorý bude mať dostatočné právomoci na to, aby

mohol zastupovať poisťovňu vo vzťahu k osobám, ktoré utrpeli škodu, ktoré si môžu uplatňovať nároky, vrátane platby takých nárokov, a zastupovať poisťovňu pred príslušnými orgánmi toho členského štátu vo vzťahu k týmto nárokom.

Od zástupcu sa môže tiež požadovať, aby zastupoval poisťovňu pred príslušnými orgánmi štátu poskytovania služieb, pokiaľ ide o kontrolu existencie a platnosti poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel.

Členský štát poskytovania služieb nemôže požadovať, aby vymenovaná osoba vykonávala iné činnosti v mene podniku, ktorým bola vymenovaná, než tie, ktoré sú uvedené v druhom a treťom pododseku. Vymenovaná osoba nesmie vykonávať činnosť priameho poistenia v mene uvedenej poisťovne.

Vymenovanie zástupcu nesmie predstavovať otvorenie pobočky alebo agentúry na účely článku 6 ods. 2 písm. b) smernice 73/239/EHS a zástupcom nesmie byť prevádzkareň v zmysle článku 2 písm. c) tejto smernice.“

Článok 7

1. Týmto sa v článku 15 ods. 1 a v článku 16 ods. 1 smernice 88/357/EHS dopĺňa nový pododsek:

„Každý členský štát, na území ktorého mieni poisťovňa poskytovať služby pokrývajúce iné riziká v odvetví 10 ako zodpovednosť prepravcu, môže od poisťovne požadovať, aby:

- oznámil meno a adresu zástupcu pre nároky, ako je uvedené v článku 12a ods. 4,
- predložiť prehlásenie, že poisťovňa sa stala členom národnej kancelárie a národného garančného fondu členského štátu poskytovania služieb.“

Článok 8

V článku 21 ods. 2 smernice 88/357/EHS sa dopĺňa tento pododsek:

„Každý členský štát môže požadovať, aby bolo meno a adresa zástupcu poisťovne uvedené aj vo vyššie uvedených dokumentoch.“

Článok 9

Článok 22 ods. 1 smernice 88/357/EHS znie:

„1. Každá poisťovňa musí informovať svoj orgán dohľadu, pokiaľ ide o operácie vykonávané v rámci poskytovania služieb, o výške nezaplateného poistného bez odpočtu zaistenia podľa

členského štátu a podľa skupín odvetví. Skupiny odvetví sú stanovené takto:

- úraz a choroba (1 a 2),
- poistenie motorového vozidla (3, 7 a 10, pričom sa podrobne uvedú údaje pre odvetvie 10, okrem zodpovednosti prepravcu),
- požiar a iné škody na majetku (8 a 9),
- letectvo, námorníctvo a doprava (4, 5, 6, 7, 11 a 12),
- všeobecná zodpovednosť (13),
- úver a kaucia (14 a 15),
- ostatné odvetvia (16, 17 a 18).

Orgán dohľadu každého členského štátu postúpi tieto údaje orgánom dohľadu každého členského štátu poskytovania služieb.“

Článok 10

Posledný pododsek článku 27 ods. 1 smernice 88/357/EHS znie:

„Výnimka povolená od 1. januára 1995 sa vzťahuje len na zmluvy pokrývajúce riziká zaradené do odvetví 3, 8, 9, 10, 13 a 16, umiestnené výlučne v jednom zo štyroch členských štátov, na ktoré sa vzťahujú prechodné opatrenia.“

Článok 11

Bez ohľadu na článok 23 ods. 2 smernice 88/357/EHS v prípade veľkého rizika v zmysle článku 5 písm. d) smernice 73/239/EHS, zaradeného do odvetvia 10 s výnimkou zodpovednosti prepravcu môže členský štát poskytovania služieb stanoviť, že:

- výška technických rezerv týkajúcich sa príslušnej zmluvy sa určí pod dohľadom orgánov toho členského štátu v súlade s jeho pravidlami, alebo ak také pravidlá chýbajú, v súlade so zaužívanou praxou v tom členskom štáte, až do termínu, v ktorom musí členský štát dosiahnuť súlad so smernicou o koordinácii účtovnej závierky poisťovní,
- krytie týchto rezerv vhodnými a rovnocennými aktívami je pod dohľadom orgánov toho členského štátu, v súlade s jeho pravidlami alebo praxou až do oznámenia tretej smernice o neživotnom poistení,

— umiestnenie aktív uvedených v druhej zarážke je pod dohľadom orgánov tohto členského štátu v súlade s jeho pravidlami alebo praxou až do termínu, do ktorého musí členský štát dosiahnuť súlad s treťou smernicou o neživotnom poistení.

Článok 12

Členské štáty zmenia a doplnia svoje vnútroštátne právne predpisy tak, aby dosiahli súlad s touto smernicou do 18 mesiacov odo dňa jej oznámenia, ⁽¹⁾ a bezodkladne o tom informujú Komisiu.

Právne predpisy zmenené a doplnené podľa prvého pododseku sa budú uplatňovať do 24 mesiacov odo dňa oznámenia tejto smernice.

Článok 13

Táto smernica je adresovaná členským štátom.

V Bruseli 8. novembra 1990

Za Radu
predseda
P. ROMITA

⁽¹⁾ Táto smernica bola oznámená členským štátom dňa 20. novembra 1990.